

فهرست مطالب

- ۱- کلیات ۲
- ۲- گزارش روابط تجاری دوجانبه جمهوری اسلامی ایران با جمهوری قزاقستان..... ۴
- ۲-۱- اهم اسناد مبادله شده (امضاء) ۴
- ۲-۲- اهم مبادله هیأت‌های تجاری ۵
- ۲-۳- مهمترین اقدامات به عمل آمده (در چارچوب روابط دوجانبه) ۵
- ۲-۴- اهم برنامه های آتی ۶
- ۲-۵- مسائل و مشکلات ۶
- ۲-۶- پیشنهادات ۷
- ۳- صنعت برق قزاقستان ۷
- ۴- برنامه های توسعه ای صنعت برق ۹
- ۵- فعالیت جمهوری اسلامی ایران در صنعت برق قزاقستان ۱۰
- ۶- نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات ۱۱

۱- کلیات

قزاقستان یکی از کشورهای استقلال یافته از اتحاد جماهیر شوروی است که با ۲۷۱۷۳۰۰ متر مربع مساحت، تنها ۱۵/۲ میلیون نفر جمعیت داشته و با توجه به ذخائر عظیم نفت و گاز، توانسته رشد اقتصادی بالغ بر ۸/۵ درصد در سال را برای خود به ارمغان آورد. از منظر جغرافیایی، این کشور در آسیای میانه قرار داشته و همسایگان آن عبارتند از، روسیه، چین، قرقیزستان، ازبکستان و ترکمنستان. میزان واردات این کشور از بازارهای جهانی، ۲۲ میلیارد دلار اعلام گشته که تنها ۵۶/۸ میلیون دلار (نزدیک به ۰/۲۶ درصد) از آن، اختصاص به جمهوری اسلامی ایران دارد. تراز بازرگانی جمهوری اسلامی ایران با قزاقستان به شرح جدول شماره ۱ می باشد.

جدول شماره ۱- تراز بازرگانی جمهوری اسلامی ایران با قزاقستان

سال	۱۳۷۶	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵ (۹ماهه)
صادرات	۳۳	۲۹/۵	۲۴/۱	۳۳	۳۴	۵۰/۸	۴۸	۶۵	۵۶/۸	۵۳/۵
واردات	۱۰۰	۸۷/۹	۱۳۱/۶	۳۴۵	۲۷۰	۲۶۲	۲۸۵	۲۳۰	۲۵۵/۲	۱۹۰/۳
تراز تجاری	-۶۷	-۵۸/۴	-۱۰۷/۵	-۳۱۲	-۲۳۶	-۲۱۱/۲	-۲۳۷	-۱۶۵	-۱۹۸/۴	۱۳۶/۸

همان طور که در جدول مشاهده می گردد تراز تجاری ایران با قزاقستان همواره منفی بوده است. بدان معنا که واردات ایران همواره بیش از صادرات آن به کشور قزاقستان بوده است. با توجه به سبب صادراتی کشور به قزاقستان و پتانسیل بازار خدمات فنی و مهندسی کشور قزاقستان به نظر می رسد یکی از نکات افزایش دهنده تراز بازرگانی کشور، برنامه ریزی جهت صادرات خدمات فنی و مهندسی به قزاقستان باشد. مهم ترین اقلام وارداتی و صادراتی جمهوری اسلامی ایران به قزاقستان در جداول شماره ۲ و ۳ آورده شده است. براساس این جداول بسته وارداتی ایران از قزاقستان را محصولات پایه برای صنایع مادر تشکیل می دهند در حالیکه عموم صادرات ایران به قزاقستان را کالاهای مصرفی کم ثواب تشکیل می دهد.

جدول شماره ۲- مهمترین اقلام صادراتی ایران به قزاقستان

ردیف	نام کالا	ارزش (هزار دلار)
۱	پیراهن یقه اسکی، پولیور	۴۸۱۹
۲	پسته تازه یا خشک کرده	۴۴۸۳
۳	گرمکن ورزشی	۳۳۶۵
۴	لوازم خانه داری از مواد پلاستیکی	۲۹۰۳
۵	چربی ها و روغن های نباتی	۲۱۵۶
۶	سایر رنگها و ورنی ها	۲۰۷۳
۷	سایر اشیاء ساخته شده از سنگ	۲۰۴۳
۸	روغن دانه آفتابگردان به استثناء خام، روغن گلرنگ	۱۷۴۹
۹	سیب تازه	۱۶۴۱
۱۰	فرش و سایر کفپوش های نسجی	۱۵۵۵

جدول شماره ۳- مهمترین اقلام وارداتی ایران از قزاقستان

ردیف	نام کالا	ارزش (هزار دلار)
۱	شمش از آهن و فولاد	۴۳۱۸۴
۲	آهن یا فولاد تخت یا سرد نورد شده به شکل طومار	۳۰۸۵۱
۳	آهن یا فولاد تخت نورد شده، آبکاری با روی	۲۴۸۲۵
۴	آهن یا فولاد تخت نورد شده، آبکاری با قلع	۲۳۷۹۱
۵	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده به شکل طومار	۲۲۷۱۹
۶	جو وارداتی	۱۳۰۶۸
۷	آهن یا فولاد تخت یا سرد نورد شده به شکل غیر طومار به ضخامت کمتر از ۰/۵ میلی متر	۱۰۴۳۱
۸	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده به شکل غیر طومار با نقوش برجسته	۱۰۱۸۲
۹	قراضه و ضایعات از فولاد ممزوج	۹۱۷۶
۱۰	کنجاله و سایر آخال ها از پنبه دانه	۸۱۵۷

۲- گزارش روابط تجاری دوجانبه جمهوری اسلامی ایران با جمهوری قزاقستان

این قسمت از گزارش اختصاص به معرفی اهم اسناد مبادله شده، مبادله هیأت‌های تجاری، مهم‌ترین اقدامات به عمل آمده در چارچوب روابط دو جانبه، اهم برنامه‌های آتی تجاری دو کشور، موانع موجود و پیشنهادات سازمان توسعه تجارت در خصوص تجارت با کشور قزاقستان دارد.

جدول شماره ۴- اجلاس‌های اقتصادی دو جانبه ایران و قزاقستان

ردیف	اجلاس	متولی اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
۱	چهارمین کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی	وزارت معادن و فلزات	تیر ۷۷	آستانه
۲	پنجمین کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی	وزارت معادن و فلزات	شهریور ۷۸	تهران
۳	ششمین کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی	وزارت راه و ترابری	اردیبهشت ۸۱	آلماتی
۴	هفتمین کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی	وزارت راه و ترابری	شهریور ماه ۸۲	تهران
۵	هشتمین کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی	وزارت امور خارجه	آذر ماه ۸۵	آستانه

۲-۱- اهم اسناد مبادله شده (امضاء)

۱- موافقت‌نامه همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی بلند مدت فی‌مابین دو کشور در

مهرماه ۱۳۷۸ و پروتکل الحاقی به موافقت‌نامه بازرگانی مذکور در مهرماه ۱۳۸۳.

۲- یادداشت تفاهم همکاری بازرگانی در فروردین ماه ۱۳۷۸.

۳- یادداشت تفاهم اولین اجلاس گروه کاری در خرداد ماه ۱۳۸۱ و یادداشت تفاهم دومین

اجلاس گروه کاری در تیرماه ۱۳۸۴.

۴- موافقت‌نامه مرکز تجاری در مهرماه ۱۳۸۳.

۵- موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف.

۶- موافقت‌نامه تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری مشترک متقابل.

۷- امضای تفاهم‌نامه همکاری بین شرکت‌های مه‌هاب قدس، آیکان و شرکت فرآب به

منظور مشارکت برای اخذ و اجرای پروژه سد و نیروگاه آبی معینک (Moinak) به صورت

.BOT

۲-۲- اهم مبادله هیأت‌های تجاری

- ۱- ملاقات جناب آقای احمدی‌نژاد رییس محترم جمهوری اسلامی ایران با جناب آقای نظربایف رییس محترم جمهوری قزاقستان (در حاشیه اجلاس شانگهای در چین در خردادماه ۱۳۸۵ برابر با ژوئن ۲۰۰۶).
- ۲- سفر جناب آقای نظربایف رییس جمهور قزاقستان به تهران در سال ۱۳۷۸.
- ۳- سفر جناب آقای خاتمی رییس جمهور وقت ایران به قزاقستان در اردیبهشت ماه ۱۳۸۱.
- ۴- سفر معاون وزیر اقتصاد و تجارت قزاقستان به تهران در خردادماه ۱۳۸۱.
- ۵- سفر جناب آقای شریعتمداری وزیر محترم بازرگانی وقت ایران به قزاقستان در مهرماه ۱۳۸۳.
- ۶- سفر هیأت قزاقی به تهران و تشکیل دومین جلسه گروه کاری در تیرماه ۱۳۸۴.
- ۷- سفر هیأت تجاری جمهوری اسلامی ایران به قزاقستان در سال ۱۳۸۵.
- ۸- سفر هیأت تجاری قزاقستان به استان مازندران و تهران در خردادماه ۱۳۸۶.

۲-۳- مهمترین اقدامات به عمل آمده (در چارچوب روابط دوجانبه)

- ۱- استقرار رایزن بازرگانی در قزاقستان از سال ۱۳۷۹.
- ۲- صدور خدمات فنی و مهندسی به قزاقستان توسط شرکتهای ایرانی در زمینه جاده سازی و ساختمان سازی.
- ۳- ایجاد مرکز تجاری و مجتمع های مسکونی.
- ۴- ایجاد دفتر نمایندگی موقت بانک توسعه صادرات ایران در آلماتی.
- ۵- ایجاد تعدادی واحدهای تولیدی در قزاقستان.
- ۶- برگزاری نمایشگاه ها.
- ۷- اعزام هیأت های تجاری.
- ۸- سوآپ نفت خام قزاقستان از طریق ایران.
- ۹- ایجاد دفاتر نمایندگی شرکت های ایرانی منجمله داروسازی فارابی، ایران خودرو، دیداس، دنا رهساز و ...
- ۱۰- تشکیل سومین گروه کاری در شهریورماه ۸۶ در شهر آستانه.

۲-۴- اهم برنامه های آتی

- ۱- برگزاری نهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی.
- ۲- ایجاد دفتر سازمان توسعه تجارت ایران در قزاقستان.
- ۳- توسعه صادرات غیرنفتی ایران.
- ۴- برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی و مشارکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی یکدیگر.
- ۵- توسعه صدور خدمات فنی و مهندسی.
- ۶- افزایش سرمایه‌گذاری شرکت‌های ایران در قزاقستان.
- ۷- ادامه سوآپ نفت.
- ۸- پیگیری موارد توافق شده در اجلاس کمیسیون مشترک.
- ۹- برطرف نمودن عدم توازن تجاری.
- ۱۰- تشکیل شورای مشترک اتاق بازرگانی - صنعتی.
- ۱۱- فعال نمودن شعبه نمایندگی بانک توسعه صادرات ایران در قزاقستان.
- ۱۲- تبادل هیأت‌های تجاری.
- ۱۳- توسعه همکاری‌های حمل و نقل و ترانزیت.
- ۱۴- توسعه همکاری‌های حمل و نقل از طریق دریای خزر.

۲-۵- مسائل و مشکلات

- ۱- اهم مشکلات داخلی فراروی شرکتها:
 - عدم وجود حمایت‌های مالی مناسب ازطرف سیستم بانکی و بالا بودن نرخ بهره.
 - اخذ ضمانت‌نامه ملکی در ازای پرداخت تسهیلات ارزی و سایر مراحل مشکل آسای سیستم بانکی.
 - دسترسی دشوار متخصصین به محل اجرای پروژه به علت کم بودن تعداد پروازها در هفته.
 - لاینحل ماندن اختلافات شرکت‌های ایرانی با شرکت‌های قزاقی.
- ۲- اهم مشکلات خارجی فراروی شرکتها:
 - ناکافی بودن تخصیص اعتبارات و طولانی بودن پروسه تصویب آن.

- طولانی بودن مراحل تزریق پول و سپری شدن زمان طولانی از مرحله تحویل صورت وضعیت تا دریافت وجوه.
 - مناسب نبودن شرایط حمل کالا به قزاقستان از جمله بالا بودن هزینه ارسال کانتینر از راه زمینی و نیز صدمه دیدن کالا به هنگام حمل از طریق راه آهن به دلایل فنی.

۶-۲- پیشنهادات

- ۱- توجه به امر سرمایه‌گذاری از سوی بخش‌های خصوصی و دولتی در قزاقستان.
- ۲- تأسیس شعبات بانک‌های ایرانی در قزاقستان.
- ۳- تشویق شرکت‌های عرضه‌کننده کالا به حضور در بازار قزاقستان که نهایتاً امکان تهیه قطعات و تجهیزات شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی را در داخل کشور قزاقستان ممکن می‌سازد.
- ۴- تشویق شرکت‌های ایرانی برای راه‌اندازی خطوط تولید کالاهای مختلف به صورت مشارکت با سرمایه‌گذاران قزاقستان.
- ۵- تکیه بر حضور شرکت‌های مشاوره‌ای در این کشور.
- ۶- حضور بیشتر شرکت‌های ایرانی در بخش خدمات فنی و مهندسی، علاوه بر شرکت‌های فعال در قزاقستان.
- ۷- تأسیس دفتر بازاریابی از سوی بخش خصوصی، به ویژه انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران، با توجه به گستردگی بازارکار در این کشور و پروژه‌های متعدد به دلیل انتقال پایتخت به آستانه.
- ۸- برقراری پرواز بین دو کشور.
- ۹- بررسی راه‌اندازی پالایشگاه مشترک در بندر امیرآباد.
- ۱۰- سواپ گندم و احداث سیلوی گندم در بندر امیرآباد.

۳- صنعت برق قزاقستان

صنعت برق یکی از اساسی‌ترین زیرمجموعه‌های بخش انرژی و سوخت کشور قزاقستان است به گونه‌ای که بالغ بر ۷٪ تولید صنایع این کشور مربوط به این صنعت می‌باشد. تنها در سال ۲۰۰۴ متخصصین بومی این کشور با تکیه بر دانش فنی خود، توانستند ۶۶/۹ میلیارد کیلووات ساعت برق تولید نمایند که از این میزان ۵/۳ میلیارد کیلووات ساعت برق (۲۰ درصد رشد نسبت به سال قبل

- **منطقه شمالی و مرکزی** که شامل آکمولو (Akmola)، قزاقستان شرقی (East-Kazakhstan)، کاراگاندا (Karaganda)، کوستانای (Kostanay) و پاولودار (Pavlodar) می‌باشد، از یک شبکه واحد برق‌رسانی برخوردار بوده که به شبکه برق‌رسانی روسیه فدرال نیز متصل است. بزرگترین نیروگاه‌های تولید برق این کشور یعنی Ekibastuz SRES-1 و SRES-2، Aksu SRES، Karaganda Heat-Electric Generating Station و Shulbinsk Hydroelectric Power و Ust-Kemenogorsk HEGS-3 (HEGS) Station (HPS) در این منطقه واقع گشته‌اند. لازم به ذکر است سوخت نیروگاه ۴۰۰۰ مگاواتی اکیباستوز (Ekibastuz) از ذغال‌سنگ تأمین گشته و در واقع تولید غالب این منطقه توسط ذغال‌سنگ انجام می‌پذیرد. این منطقه پتانسیل صادرات برق را نیز دارا می‌باشد.
- **منطقه جنوبی** که شامل آلماتی (Almaty)، زامبیل (Zhambil)، کزیل اردا (Kzil Orda) و قزاقستان جنوبی (South-Kazakhstan) است. شبکه برق‌رسانی این منطقه به شبکه برق‌رسانی قرقیزستان و ازبکستان اتصال دارد. به دلیل فقدان سوخت برای راه‌اندازی نیروگاه‌های تولید الکتریسیته، عمده برق این منطقه توسط واردات از کشورهای مجاور تأمین می‌گردد. در سال ۱۹۹۸ جهت از بین بردن مشکل واردات برق، خط انتقال نیرویی با ظرفیت ۵۰۰ کیلووات بین دو منطقه شمالی و مرکزی و منطقه جنوبی احداث گردید و نیاز این منطقه را از برق وارداتی کشورهای آسیای میانه مرتفع ساخت. در سال ۲۰۰۴ کلنگ احداث دومین خط انتقال نیروی شمال-جنوب با هزینه‌ای معادل ۲۹۵/۶ میلیون دلار آمریکا بر زمین خورد. نقش اساسی این خط نیرو در انتقال برق نیروگاه‌های برق‌آبی کشورهای جنوبی قزاقستان به سمت شمال و کشورهای شمالی است.
- **منطقه غربی** که شامل آکتیوبینسک (Aktyubinsk)، آتیراوی (Atyrau)، منگیستاوی (Mangystau) و قزاقستان غربی (West-Kazakhstan) است. شبکه این منطقه نیز به شبکه روسیه متصل است. بجز منطقه آکتیوبینسک که دارای شبکه خصوصی است، سایر منطقه از یک شبکه عادی استفاده نموده که بخشی از برق مورد نیاز خود را از طریق واردات از روسیه تأمین می‌نماید. در آینده طرح احداث یک نیروگاه تولید الکتریسیته جهت رفع نیاز داخل و صادرات به کشورهای دیگر در این منطقه مدنظر است.

یکی از چالش‌های اساسی کشور قزاقستان در زمینه برق، تولید نامتعادل برق در مناطق سه‌گانه این کشور است، به گونه‌ای که بیش از ۷۲ درصد برق تولیدی این کشور در منطقه شمالی و مرکزی تولید می‌گردد و این در حالی است که شبکه انتقال داخلی از پتانسیل کمی جهت انتقال بهینه این برق به سایر مناطق برخوردار است. از همین رو در سال ۲۰۰۴ برنامه توسعه‌ای صنعت برق قزاقستان در سه حوزه زیر مد نظر قرار داده شد:

- تولید انرژی الکتریسته
- انتقال و توزیع انرژی الکتریسته
- تحویل (فروش) انرژی به مشتریان نامحدود.

در واقع با توجه به این سه حوزه دولت درصدد رفع نقایص تولیدی در مناطقی جنوبی و رهایی از واردات برق برآمد.

۴- برنامه‌های توسعه‌ای صنعت برق

در ژانویه سال ۲۰۰۵ دولت قزاقستان جهت غلبه بر مشکل کمبود برق در مناطق جنوبی اقدام به توسعه برنامه‌ای با عنوان "توسعه نیروگاه‌های برق آبی تا سال ۲۰۱۵" نمود. بر طبق این برنامه و با توجه به پتانسیل بالای مناطق جنوبی قزاقستان جهت احداث نیروگاه‌های برق آبی، دولت در نظر دارد با سرعت و شدت تمام پروژه‌های نیروگاهی لازم را تعریف و به اجرا درآورد. از جمله پروژه‌های مطرح در این زمینه، نیروگاه برق آبی معینک (Moinak) می‌باشد که با هزینه‌ای بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار درصدد طراحی و اجرای آن می‌باشد. نیروگاه کربولاک (Kerbulak) نیز به مانند پروژه قبل تعریف و در فازهای اولیه طراحی می‌باشد. هر دوی این پروژه‌ها تا سال ۲۰۱۰ طبق برنامه باید به اتمام برسند. پروژه‌های ذیل نیز در راستای همین استراتژی (رهایی از واردات و استفاده از پتانسیل طبیعی جهت احداث نیروگاه برق آبی) و طی دهه آتی باید به اجرا درآیند:

- نیروگاه برق آبی قزیلبولاک (Kyzylbulak) و قزیلبولاکی (Kyzylkungei) بر روی رودخانه ککسو (Koksu)، منطقه تالدیکورگان (Taldykorgan).
- نیروگاه برق آبی بورتوگایی (Bortogai) بر روی رودخانه چیلیک (Chilik)، در منطقه آلماتی اوبلاست (ALmaty Oblast).
- نیروگاه برق آبی تاناکروز (Tunukruz) بر روی رودخانه تتک (Tentek).
- نوسازی و تجدید خطوط آب نیروگاه برق آبی آلبا (Ulba).

- با توجه به اهتمام دولت قزاقستان مبنی بر گسترش ظرفیت برق شهر آستانه (Astana)، مطالعات امکان‌سنجی بازسازی نیروگاه حرارتی TETS-1، بهبود و ارتقاء نیروگاه حرارتی TETS-2 به همراه خطوط اصلی انتقال حرارت ۳ و ۴ و ساخت نیروگاه حرارتی TETS-3 در دستور کار قرار گرفت. این پروژه عظیم در سه مرحله برنامه‌ریزی گشته است. مرحله اول شامل توسعه و بازسازی نیروگاه حرارتی TETS-2 به همراه خطوط انتقال حرارت و تجهیزات شبکه برق رسانی شهر می‌باشد. این مرحله تا سال ۲۰۰۸ خاتمه یافته و در طی آن ظرفیت حرارتی TETS-2 از ۵۰۰ گیگا کالری بر ساعت تا ۱۰۴۰ گیگا کالری بر ساعت افزایش یافته که تقاضای شهر را تا سال ۲۰۰۹ پاسخگو خواهد بود. مرحله دوم (از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰) شامل بازسازی و افزایش ظرفیت نیروگاه حرارتی TETS-1 تا ۶۰۰ گیگا کالری بر ساعت بوده که به همراه توسعه تکمیلی نیروگاه TETS-2، مجموعاً ۲۵۴۰ گیگا کالری بر ساعت را در سال ۲۰۱۵ برای شهر آستانه به ارمغان خواهد آورد. مرحله سوم (۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰) شامل ساخت نیروگاه حرارتی TETS-3 با ظرفیت حرارتی ۶۰۰ گیگا کالری بر ساعت خواهد بود که در حال حاضر در مرحله مکان‌یابی قرار دارد. مطالعات امکان‌سنجی و بررسی‌های فنی و اقتصادی این مرحله از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰ ادامه خواهد داشت.
- احداث خط دوم نیروگاه توربین گازی قنابل (ZhanaZhol) جهت افزایش ظرفیت نیروگاه تا ۳۲ مگاوات با سرمایه‌گذاری داخلی برابر با ۱۵ میلیون دلار (طراحی و اجرای این پروژه توسط شرکت داخلی که سابقاً نیروگاه را طراحی نموده است، صورت گرفته است).

۵- فعالیت جمهوری اسلامی ایران در صنعت برق قزاقستان

اهم فعالیت شرکت‌های ایرانی در بازارهای قزاقستان اختصاص به صادرات خدمات فنی و مهندسی به شرح ذیل می‌باشد:

۱. شرکت فرآب:

- شرکت در همایش بین‌المللی سرمایه‌گذاری در قزاقستان - استان کاراگاندا در تاریخ ۳۰ و ۳۱ می ۲۰۰۷.
- امضای تفاهم‌نامه همکاری بین شرکت‌های مه‌اب قدس، آیکان و شرکت فرآب به منظور مشارکت برای اخذ و اجرای پروژه سد و نیروگاه آبی معینک (Moinak) به صورت BOT.

- مذاکره با شرکت KazKauat (عضو مجموعه متولی پروژه‌های نیروگاهی قزاقستان) در خصوص اجرای پروژه‌های مختلف برق‌آبی به روش BOT.
 - مکاتبه با سفارت جمهوری اسلامی ایران در آلماتی و اعلام تمایل به مشارکت در پروژه‌های نیروگاهی به خصوص پروژه کاسکاد (آبشار) و بارتوغای و درخواست اطلاعات تفصیلی.
 - برنامه‌ریزی جهت شرکت در اولین نمایشگاه تخصصی صنعت آب و فاضلاب و برق جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان در تاریخ ۵ تا ۸ آذرماه ۱۳۸۶.
 - هماهنگی جهت برگزاری جلسات مشترک آتی با مقامات دولتی و شرکت‌های متولی پروژه‌های نیروگاه آبی به همراه نمایندگان محترم بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات و با همکاری سفارت جمهوری اسلامی ایران در آلماتی.
۲. اسناد بایگانی شده در سوابق قزاقستان
- ایران حاضر به مشارکت در ساخت نیروگاه‌ها، خطوط انتقال و تأمین تجهیزات برقی قزاقستان است.
 - ایران از سرمایه‌گذاری در ساخت نیروگاه در ایران توسط قزاقستان حمایت می‌کند.
 - با توجه به اعلام آمادگی شرکت SAMRUK، ایران آمادگی دارد که نسبت به فروش نیروگاه‌های آماده واگذاری به این شرکت اقدام کند.

۶- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

- با توجه به مطالب عنوان شده در این گزارش مطالب زیر به عنوان پیشنهادات صادرات به کشور قزاقستان مطرح می‌گردند:
- خدمات فنی و مهندسی (با توجه به نیاز آتی قزاقستان) به عنوان اصلی‌ترین گزینه صادراتی صنعت برق کشور مطرح خواهد بود.
 - تشکیل یک شرکت هلدینگ جهت ارائه بسته صادراتی کاملی از خدمات فنی و مهندسی به کشور قزاقستان (به صورت BTO).
 - با توجه به اسناد تجاری و تفاهم‌نامه‌های به امضاء رسیده بین دو کشور، به شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی به خصوص فرآب و مپنا پیشنهاد می‌گردد با استفاده از رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان زمینه را برای مذاکره در رابطه با پروژه‌های زیر فراهم نمایند:

- نیروگاه برق آبی قزیلبولاک (Kyzylbulak) و قزیلبولاکی (Kyzylkungei) بر روی رودخانه ککسو (Koksu)، منطقه تالدیکورگان (Taldykorgan).
- نیروگاه برق آبی بورتوگایی (Bortogai) بر روی رودخانه چیلیک (Chilik)، در منطقه آلماتی اوبلاست (ALmaty Oblast).
- نیروگاه برق آبی تاناکروز (Tunukruz) بر روی رودخانه تتک (Tentek).
- نوسازی و تجدید خطوط آب نیروگاه برق آبی آلبا (Ulba).
- ساخت نیروگاه حرارتی TETS-3 با ظرفیت حرارتی ۶۰۰ گیگا کالری بر ساعت در شهر آستانه.
- پیشنهاد تاسیس نیروگاه حرارتی یا برق آبی در منطقه غربی قرقیزستان از فاز مطالعات مقدماتی تا اجرا.
- به دلیل مراحل سخت اخذ وام در کشور قزاقستان و وجود شعبه بانک توسعه صادرات در این کشور، مزیت رقابتی مناسبی برای شرکت‌های داخلی به وجود آمده است.
- پروژه‌های آتی کشور قزاقستان و فقر بخش جنوبی این کشور از منظر انرژی برق بازار بسیار بکری برای کشور پدید آورده است، چراکه با توجه به حسن نیت هر دو طرف عرضه و تقاضا جهت ایجاد مراودات تجاری در حوزه صنعت نیرو، توان تخصصی داخلی و تجارب موفق ایران در ارائه خدمات فنی و مهندسی زمینه صادرات این خدمات را بسیار محیا می‌نمایاند.
- با استناد به طرح توسعه نیروگاه‌های برق آبی کشور قزاقستان و توان شرکت‌های داخلی، ایجاد روابط تجاری در غالب کنسرسیوم‌های مشترک، مراودات تجاری سیاسی و برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی در قزاقستان در کنار دعوت از مسوولین بخش نیروگاهی این کشور جهت آشنایی با توانمندی‌های جمهوری اسلامی در ارائه خدمات فنی و مهندسی بسیار راهگشا خواهد بود.
- انتظار می‌رود که با یک برنامه‌ریزی عملیاتی مناسب به‌توان پروژه‌های آتی این کشور را در اختیار صادرکنندگان داخلی قرار داد. بر همین اساس سایت www.djmarket.com، www.tenderszeal.com، جهت اعلام مناقصات کشور قزاقستان معرفی می‌گردد. جدول شماره ۵ برخی از مناقصات اخیر مطرح شده در زمینه صنعت نیرو را نمایش می‌دهد.

جدول شماره ۵- برخی مناقصات صنعت نیروی کشور قزاقستان

Title	Description	Bidding Deadline
Provision of Power control services	Invitation to tender for the Power control services (variable component) in South part of the Unified Power System of Kazakhstan for 2008	24 Jan 2008
Technical supervision Service	Invitation to tender for the Technical supervision on Enlargement of -500kV 500kV Agadyr SS	05 Feb 2008
Supply of High-voltage bushings, Spare parts for compressors, etc	Invitation to tender for the supply of High-voltage bushings, Spare parts for compressors, Spare parts for reactors and transformers, Condensers for switches.	31 Jan 2008
Services to maintain a power reserves in commission	Invitation to tender for the provision of Services to maintain a power reserves in commission in the south zone of Unified power system of Kazakhstan for 2008	31 Jan 2008
Provision of services to maintain a power reserves in commission	Invitation to tender for the provision of Services to maintain a power reserves in commission in the north zone of Unified power system of Kazakhstan for 2008	29 Jan 2008
Repair of Electrical Equipment	Invitation to tender for the provision of Lot 1 "" Repair of 220-1150kV OHTL of "" Akmolinskie MES"" branch"" ; Lot 2 "" Repair of 220kV OHTL of "" Aktubinskie MES"" branch"" ; Lot 3 "" Repair of 220kV OHTL of "" Zapadnye MES"" branch"" ; Lot 4 "" Repair of 220-500kV OHTL of "" Severnye MES"" branch"" ; Lot 5 "" Repair of 220-500kV OHTL of "" Tsentralnye MES"" branch"" ; Lot 6 "" Route clearing of 220kV OHTL of "" Shymkentskie MES"" branch"" .	23 Jan 2008
Provision of Power control services	Invitation to tender for the Power control services (variable component) in South part of the Unified Power System of Kazakhstan for 2008	24 Jan 2008